

Türkiye - Güney Kıbrıs Arasındaki Potansiyel Ticaret Hacminin Tahmini*

Özet

Avrupa Birliği(AB)'nde 2004 yılında yaşanan genişleme süreciyle Güney Kıbrıs Rum Yönetimi bütün adayı temsil edecek şekilde AB üyeliğine kabul edilmiştir. Güney Kıbrıs ile ikili ilişkiler kurmayan Türkiye'den Gümrük Birliği çerçevesinde havaalanlarını ve limanlarını bu ülke uçak ve gemilerine açması istenmiştir. Bu yeni durumun Türkiye tarafından kabul edilmesi Güney Kıbrıs'a sadece siyasi değil ekonomik bir kazanım da getirecektir. Bu çalışmada, normal ikili ilişkiler olduğu varsayımı altında "Çekim Teorisi" kullanılarak iki ülke arasındaki ticaret hacmi tahmini yapılmıştır. Tahminde kullanılan Çekim Teorisi Türkiye'nin bölgesel ve kültürel özellikleri de dikkate alınarak yeniden oluşturulmuştur. Türkiye ile Güney Kıbrıs arasında 1996, 1999 ve 2003 yılları için tahmin edilen potansiyel ticaret hacmi Türkiye'nin toplam dış ticaretinde %1'inden daha az bir yer tutarken Güney Kıbrıs'ın toplam dış ticaretinde özellikle 2003 yılı için %12 gibi önemli bir rakama ulaşmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre Türkiye Güney Kıbrıs'ın ticaret yaptığı belli başlı ülkelere biri olma potansiyelindedir. Bu da, Güney Kıbrıs'ın hedefinin sadece siyasi değil ekonomik de olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Çekim Teorisi, Kıbrıs Meselesi, Dış Ticaret, Avrupa Birliği

Estimation of Potential Trade Volume between Turkey-Greek Cyprus

Abstract

In the expansion process of European Union(EU), the Greek Cyprus was accepted as the only representative state of the Island in 2004. After that, the Cyprus Issue has become one of the main subject which is started to be discussed in EU process. Turkey, which has no political and economic relations with Greek Cyprus, has to allow airlines and ships of this country to use Turkish ports as a result of Customs Union. If Turkey accepts this new situation before the solution in the island, this will be a political victory for Greek Cypriots. However, this situation has not only a political meaning but also an economic meaning for the Greek Cyprus. In this study, potential trade volumes are predicted by using Gravity Theory for two countries under the assumption of normal relations. Gravity theory is extended by using Turkey's regional and cultural differences. The predicted potential trade volumes for 1996, 1999 and 2003 are less than % 1 of Turkey's bilateral trade volume. However, the same volumes reach % 12 for the Greek Cyprus. According to the estimation results, Turkey has a potential to be one of the main trade partners of Greek Cyprus. This result shows that Greek Cyprus' aim is not only political but also economical.

Keywords: Gravity Theory, Cyprus issue, Bilateral Trade, European Union.

Şakir GÖRMÜŞ¹
Halil UÇAL²

¹ Yrd. Doç. Dr. Adnan Menderes Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, sgormus@adu.edu.tr

² Arş. Gör. Adnan Menderes Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, hucal@adu.edu.tr

* Bu çalışma "Avrupa Birliği Sürecinde Kıbrıs Meselesi ve Türkiye ile Güney Kıbrıs Arasındaki Dış Ticaret Potansiyelinin Çekim Teorisi Yöntemi ile Tahmini", 2007 tarihli yüksek lisans tezinden derlenmiş ve GES2007'de(Güncel Ekonomik Sorunlar Kongresi, Kuşadası) ilk versiyonu sunulmuştur